

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

**Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii im. Ireny
Sendlerowej w Białej**

**Przygotowany przez:
Malwinę Podgórską**

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
2. Główne cele programu.....	4
3. Adresat	4
4. Formy organizacji zajęć z Doradztwa Zawodowego	5
5. Zadania Doradcy Zawodowego	5
6. Tematyka spotkań z uczniami	6
7. Przewidywane efekty podejmowanych działań	8
8. Regulacje prawne	9
9. Harmonogram Wewnątrzszkolnego Programu Doradztwa zawodowego	10

Wstęp

Współczesny rynek edukacji i pracy charakteryzuje się ciągłymi zmianami. Globalizacja gospodarki, postęp informatyczny, wzrastająca ilość informacji dotycząca zawodów i dróg kształcenia oraz bezrobocie, powodują trudności w przystosowaniu się do tych zmian. Młody człowiek musi być przygotowany do funkcjonowania w nowej rzeczywistości, gotowy do podnoszenia swoich kwalifikacji, ustawicznego doksztalcania się, zdobywania nowych umiejętności, przydatnych w podejmowaniu racjonalnych decyzji dotyczących wyboru zawodu. Dlatego tak ważna jest umiejętność planowania kariery edukacyjno-zawodowej przez uczniów, umiejętność podejmowania trafnych decyzji i dokonywania wyborów. Planowanie nie jest jednak jednorazową decyzją, ale procesem występującym w okresie całego życia. Profesjonalne poradnictwo zawodowe, działania z zakresu orientacji zawodowej pomagają w kształtowaniu tej kariery. Skuteczne poradnictwo zawodowe wzmacnia poczucie wartości młodych ludzi, co pozwala im trafniej określać swoje umiejętności, kompetencje, zainteresowania.

Szkolny program Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę, w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu i dalszego kierunku kształcenia w oparciu o możliwości i wiedzę uczniów. Program określa zadania i metody oraz formy pracy doradcy zawodowego oraz nauczycieli w ramach rocznych planów działania.

Szkolny program doradztwa umożliwia uczniowi zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do poznania siebie, własnych predyspozycji zawodowych, rynku pracy i zasad nim rządzących, a także zaplanowanie własnej kariery edukacyjno- zawodowej.

2. Główne cele programu

- przygotowanie uczniów do podejmowania decyzji o dalszym kształceniu i przyszłej aktywności zawodowej,
- wyposażenie uczniów w umiejętności służące podejmowaniu właściwych decyzji życiowych, określaniu własnych predyspozycji, zainteresowań, autoprezentacji i radzenia sobie ze stresem,
- przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- gromadzenie informacji dotyczących trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia,
- pomoc nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu,
- współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego,
- współpraca z przedstawicielami różnych grup zawodowych,
- określenie swojego potencjału jako podstawy do kształtowania przyszłości,
- profesjonalna pomoc usytuowana blisko ucznia, która ma się przyczynić do zwiększenia trafności podejmowanych decyzji edukacyjnych i zawodowych.
- przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak:
 - problemy zdrowotne,
 - adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej,
 - bezrobocie.
- Przygotowanie ucznia do możliwych zachodzących zmian w sferze edukacyjno- zawodowej.
- Przygotowanie ucznia do roli pracownika.

Działania zawodoznawcze są planowane i systematycznie realizowane wg ustalonego harmonogramu.

Osobą odpowiedzialną za wdrożenie WSDZ jest Dyrektor szkoły. Osobą koordynującą działania doradcze na terenie szkoły jest doradca zawodowy.

3. Adresat:

Adresatami Wewnątrzszkolnego Programu Doradztwa Zawodowego są uczennice szkoły podstawowej, uczennice szkoły branżowej, nauczyciele, rodzice.

4. Formy organizacji zajęć z doradztwa zawodowego:

w szkole podczas roku szkolnego:

- na zajęciach z doradztwa zawodowego,
- na lekcjach wychowawczych,
- na lekcjach przedmiotowych,
- na kółkach zainteresowań,
- podczas indywidualnych spotkań z doradcą zawodowym,
- podczas imprez szkolnych,
- podczas spotkań z przedstawicielami szkół średnich,
- podczas spotkań z przedstawicielami różnych zawodów,
- podczas spotkań z przedstawicielami poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Poza szkołą:

- wycieczki do zakładów pracy,
- w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- wycieczki, spotkania z pracownikiem Powiatowego Urzędu Pracy,
- na targach edukacyjnych,
- wycieczki do Urzędu Miasta,
- udział w przedsięwzięciach lokalnych np. targi szkół, dni otwarte szkół itp.
- inne

5. Zadania doradcy zawodowego:

- Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych.
- Udzielanie porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom.
- Prowadzenie zajęć wspierających uczniów w świadomym planowaniu przez nich kariery zawodowej.
- Pomoc uczniom w podejmowaniu decyzji dotyczącej wyboru szkoły, dalszego kierunku kształcenia czy zawodu.

- Wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez udostępnianie im informacji i materiałów niezbędnych do pracy z uczniami.
- Współpraca z instytucjami wspierającymi szkolne doradztwo zawodowe.
- Organizowanie spotkań z pracodawcami oraz przedstawicielami szkół i urzędów.

Współpraca z nauczycielami:

Współpraca z nauczycielami powinna zapewniać właściwą realizację programu, a także przyczynić się do wspólnego nakreślenia dalszego kierunku pracy z rodzicami i młodzieżą.

Etapy współpracy:

- zapoznanie z programem,
- diagnoza klasy,
- współrealizacja programu

Współpraca z rodzicami:

- dostarczenie opiekunom wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, preferowanych wartościach, zdolnościach, zainteresowaniach, mocnych i słabych stronach.
- zapoznanie rodziców z problematyką wyboru zawodu i możliwościami dalszego kształcenia.
- przedstawienie analizy deficytowych kierunków na lokalnym rynku pracy.
- mobilizacji rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do udzielania przez nich informacji przydatnych w diagnozowaniu rynku pracy.
- informowaniu o aktualnej i pełnej ofercie edukacyjnej szkolnictwa na różnych jego poziomach.

6. Tematyka spotkań z uczniami

Doradztwo zawodowe będzie realizowane po 10 godzin lekcyjnych w ciągu roku szkolnego w klasie VII i VIII. 5 godzin w ciągu roku szkolnego w klasie szkoły branżowej.

Zgodnie z założeniami programu prowadzone będą zajęcia, na których uczniowie poznają:

- siebie, swoje mocne i słabe strony, zainteresowania, zdolności, predyspozycje, czynniki, jakie należy brać pod uwagę przy wyborze przyszłego zawodu i szkoły,
- uczniowie zapoznają się z zawodami istniejącymi na rynku pracy: poznają jakie czynności wykonuje osoba reprezentująca dany zawód, jakie są wymagania,
- ankiety: testy samooceny, testy skłonności zawodowych, kwestionariusz zainteresowań zawodowych, kwestionariusz preferencji zawodowych,
- warsztaty z młodzieżą prowadzone przez doradcę (zapoznanie z zasadami rekrutacji do szkół, kierunkami, terminem składania kwestionariuszy, poinformowanie o dokumentach, jakie są potrzebne do przyjęcia do szkoły)

Działania zawarte w programie realizowane są przez doradcę zawodowego wspieranego przez nauczycieli Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Białej w ramach:

- lekcji wychowawczych, lekcji przedmiotowych oraz spotkań z zaproszonymi gośćmi
- działań zawodoznawczych realizowanych na dodatkowych spotkaniach prowadzonych przez specjalistów: doradców zawodowych pracujących w Urzędzie Pracy, Mobilnym Centrum Informacji Zawodowej itp.

Tematyka spotkań z zakresu doradztwa zawodowego realizowana w trakcie całego roku szkolnego :

KLASA VII:

1. Moje mocne i słabe strony
2. Zdolności i umiejętności
3. Zainteresowania
4. Predyspozycje zawodowe
5. Osobowość zawodowa
6. Przygotowanie do zmian w życiu człowieka w kontekście planowania kariery
7. Motywacja
8. Praca w zespole
9. Świat zawodów

10. Kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy

KLASA VIII:

1. System edukacji w Polsce
2. Cele edukacyjne i zawodowe
3. Współczesny rynek pracy
4. Ja na obecnym rynku pracy
5. Praca jako wartość
6. Zawody przyszłości
7. Dokumenty aplikacyjne
8. Autoprezentacja
9. Co warto wiedzieć o szkołach zawodowych?
10. Alternatywne drogi dojścia do zawodu

KLASA I i II SZKOŁY BRANŻOWEJ

1. Wpływ mojej osobowości na rozwój zawodowy.
2. Temperament a wybór zawodu.
3. Zespół – czy razem znaczy skuteczniej?
4. Skuteczne poszukiwanie pracy.
5. Mój zawód bazą do rozwoju.

7. Przewidywane efekty podejmowanych działań.

Realizacja założonego programu doradztwa zawodowego uświadomi uczniom potrzebę rozpoznawania własnych zainteresowań i predyspozycji do wykonywania określonych zawodów. Umożliwi uczniom prawidłowy wybór kierunku dalszego kształcenia i drogi zawodowej.

W związku z powyższym, absolwent szkoły: dokona właściwej samooceny własnych możliwości psychofizycznych, celem podjęcia prawidłowej decyzji zawodowej. Potrafi opisać różne zawody, ścieżki kształcenia i rynek pracy. Z pomocą rodziców i nauczycieli rozwiązuje problemy edukacyjno-zawodowe.

Efektem końcowym realizacji szkolnego programu doradztwa zawodowego jest przygotowanie ucznia do podejmowania trafnych decyzji w wyborze dalszego kształcenia oraz przygotowanie absolwenta do ukształtowania orientacji zawodowej, umożliwiającej mu aktywne funkcjonowanie na krajowym i unijnym rynku pracy.

8. Regulacje Prawne

Przepisy prawa polskiego i unijnego dotyczące doradztwa zawodowego:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm.) zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”.
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r . - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r., Nr 118, poz. 1112, Nr 137, poz.1304, Nr203, poz. 1966, Nr 228, poz.2258 oraz z 2004 r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1845) - dotyczy zasadności zatrudnienia w szkole doradcy zawodowego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001r. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416) nakładają na dyrektorów i rady pedagogiczne „obowiązek organizacji wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu”.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013.532 z dnia 7 maja 2013 r.). "Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej... prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści."

**HARMONOGRAM WEWNĄTRZSZKOLNEGO PROGRAMU DORADZTWA
ZAWODOWEGO:**

L. P	Zadania	Realizator	Termin	Uwagi
1.	Przedstawienie i zatwierdzenie Wewnątrzszkolnego Programu Doradztwa Zawodowego podczas Rady Pedagogicznej	Dyrektor, rada pedagogiczna	wrzesień	
2.	Aktualizowanie szkolnego punktu informacji zawodowej. Gromadzenie materiałów metodyczno- dydaktycznych.	Doradca zawodowy, wychowawca klasy	cały rok szkolny	kontakt z PPP, szkołami ponadpodstawowymi, Powiatowym Urzędem Pracy, Mobilnym Centrum Informacji Zawodowej w Pile, Urzędem Miasta, oraz innymi instytucjami.
3.	Udzielanie informacji rodzicom (spotkania, porady, konsultacje).	wychowawca klasy, Doradca zawodowy	w zależności od potrzeb - cały rok szkolny	
4.	Warsztaty z doradztwa zawodowego (zainteresowania, umiejętności, predyspozycje świat zawodów- test)	Doradca zawodowy	październik/ maj	Współpraca z Doradcą Zawodowym z Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej w Pile.
5.	Przeprowadzanie lekcji wychowawczych w klasie VII	wychowawca klasy VII	zgodnie z planem wychowawczym	
6.	Przeprowadzanie rozmów indywidualnych z wychowankami.	Wychowawca klasy, Doradca zawodowy	w zależności od potrzeb - cały rok szkolny	
7.	Przeprowadzanie zajęć z doradztwa zawodowego według ustalonych modułów	Doradca zawodowy	zgodnie z programem zajęć z doradztwa zawodowego	
8.	Zorganizowanie wycieczki do Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych na udział w Festiwalu Nauki i Zawodu	wychowawca klasy VII Doradca zawodowy	w zależności od organizacji i możliwości szkoły	współpraca ze szkołami ponadpodstawowymi

9.	Zapraszanie gości ze Szkół ponadpodstawowych, celem przedstawienia oferty edukacyjnej danej szkoły, przebiegu rekrutacji do danej szkoły.	Doradca zawodowy, Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	
10.	Wycieczka do wybranego zakładu pracy (zapoznanie z zawodami, specyfiką pracy, wymaganiami itp.).	Wychowawca klasy Doradca zawodowy	maj	
11.	Spotkanie w Ośrodku z Doradcą Zawodowym z Powiatowego Urzędu Pracy	Wychowawca klasy Doradca zawodowy	czerwiec	Współpraca z PUP w Trzciance
12.	Wycieczka do Urzędu Miasta w Trzciance.	Wychowawcy klas Doradca zawodowy	czerwiec	
13.	Realizacja programu usamodzielniania- trening umiejętności społecznych	Koordynator programu Wychowawcy grup	Według harmonogramu	